

STYRETS BERETNING TIL ÅRSMØTE 1997

Telemark botaniske forening (Norsk botanisk forening, Telemarksavdelingen) har pr. oktober 1997 ca. 260 medlemmer, det samme som året i forveien. Larvik lokallag har ca. 85 medlemmer.

STYRETS VIRKSOMHET

Styret har enda et år fungert uten fast formann og sekretær. Oppgavene har vært likt fordelt på styremedlemmene, men vi må innrømme at Charlotte Bakke har dratt det tyngste lasset. Kassereren har sine faste ansvarsfulle gjøremål og har derfor sluppet noe lettere unna oppgavefordelingen.

Styret har i 1997 bestått av følgende: Kasserer, Olaf Svendsen. Styremedlemmer: Charlotte Bakke, Lise Stokstad, Esther Broch. Møtende varamedlem: Målfrid Ergon og Harald Stendalen som formann i turkomiteen.

Det er holdt 11 styremøter siden årsmøte 1996. Styret står for planlegging og oppsett av årsprogrammet og har ansvar for gjennomføringen av turer, møter, kurs, aktivetskvelder og sommerekursjonen.

MØTER

Det er avholdt 7 møter, alle på Mule Varde, unntatt årsmøte. Vi har hatt flere anerkjente foredragsholdere utenfra, som Anders Danielsen, Rolf Y Berg og Anne K Gundersen. Vi vil også berømme våre egne medlemmer som har holdt noen fantastiske billedframvisninger. Mule Varde som fast tilholdssted ser ut til å fungere bra. Antall frammøtte ligger vanligvis fra 15 til 30 personer. Aktivetskveldene var utvidet i antall fra forrige sesong, og slike populære temakvelder bør vi fortsette med.

TURER

I 1997 har TBF hatt 7 søn- og helligdagsturer, 2 kveldsturer og 1 weekendsamling. Helgeturen til Nissedal ble avlyst på grunn av for liten interesse. Dagsturene gikk til Ramsås ved Mo, Oddane ved Nevlunghavn, Frøvik ved Kilsfjorden, Svenner fyr, Oterøya og 2 turer til Kilebygda, henholdsvis myr og soppturen. Kveldsturene var lagt til Spreneåsene ved Farris og Amurdokka ved Åfoss. Weekendturen gikk i år til Kviteseidområde. Turene til Vestfold ble arrangert i samarbeide med Larvik lokallag. Det var meget stor variasjon i turdeltagelsen, et tankekors for det nye styret og turkomiteen. Ellers har flere av våre medlemmer deltatt i andre turer, ledet av Larvik lokallag, deriblant deres sommerekursjon til Røros. Turkomiteen har i år bestått av: Kjell Thowsen, Roger Halvorsen og som formann Harald Stendalen.

ØKONOMI

TBF's økonomi er god og stabil. I fjor hadde foreningen store utgifter til møtelokaler, noe vi slipper i år, på grunn av Mule Varde lokalene. Den største utgiftsposten er naturligvis Listera, trykking og distribusjon koster, men dette tidsskriftet er en pryd for foreningen, og en utgift til medlemmenes beste.

SOMMER EKSURSJONEN

I 1997 gikk sommerekskursjonen til Vestergötland i Sverige i tidsrommet fra 28. juni til 5. juli. Det var 4 overnattinger på Skara vandrerhjem og 3 overnattinger på vandrerhjemmet i Falköping. Vår ekskursjonsleder var Harry Anderson, lokalkjent som få, botanisk kunnskapsrik og for øvrig en kjernekar. Botanisk og sosialt sett var utbytte enormt bra. 27 medlemmer deltok helt eller delvis på turen.

FLORAATLAS

Floraatlaskomiteen består også i år av Petter Eriksen og Roger Halvorsen. Vi håper at nye funnsteder blir innrapportert, slik at komiteen får flest mulig data å arbeide med, og at floraatlasen kan øke i omfang etter hvert som årene går.

NYE PLANTEFUNN

Når det gjelder nye plantefunn for Telemark henviser vi til den fyldige årsrapporten for 1997, men vi vil gjerne trekke fram et par spesielle ting. På myrturen til Kilebygda ble det funnet myggblomst (*Hammarbya paludosa*) på en myr i Høydalen. Det ble funnet flere eksemplarer av bråtestorknebb (*Geranium bohemicum*) ved Vassbotn ved Kilevannet. Tre interessante planter er meldt fra Skien by, disse er: hagemelde (*Atriplex hortensis*), brokkurt (*Hernaria glabra*) og giftbær (*Nicandra physalodes*).

LISTERA

Listera har utkommet med 2 nummer i 1997 - 2/96 og 1/97. I følge listerakomiteen arbeides det for fullt med 2/97 og dette nummer kommer muligens ut før årsskiftet. Listerakomiteen arbeider godt sammen, og bladets format og innhold ser ut til å være godt likt. Listerakomiteen består av: Pricilla Hansen, Charlotte Bakke og Grete Stendalen.

MARISKOPROSJEKTET

Versvik naturreservat ble besøkt under blomstringen av marisko. Området ble undersøkt og forekomstene talt opp og registrert på en kartskisse. Området bør nok ryddes, både ved de kjente forekomstene og for å fremme eventuell spredning av orkidéene. Kontakt er tatt med Fylkesmannen i Telemark, miljøvernavdelingen ved Kjell Krosshaug. Miljøvernavdelingen har forvaltningen av området og Krosshaug var meget positiv til nye tiltak. Vi ble forespeilet en befarings i området med eventuell dugnad neste år. Ansvarlig for prosjektet er: Lise Stokstad og Harald Stendalen.

MULE VARDE OG «DE GRØNNE FORENINGER»

Porsgrunn friluft- og miljøråd med «de grønne foreninger» har hatt en del aktiviteter på Mule Varde, TBF har deltatt her. Blandt annet har det vært Mule Varde dag, med mønstring av «de grønne foreninger» med stand's blandt annet fra TBF. Denne presentasjonen er blitt en årvisst tradisjon. TBF har sammen med hagelaget hatt en utstilling i Mule Varde's 1. etasje. Øyvind Skauli har gjort en videreføring av denne utstillingen, med en Telemarkshage, der spesielle planter for Telemark blir representert. Dette er et prisverdig tiltak som vi bør se mer av. Ballasthagen blir større for hvert år. Det er nå ca. 50 forskjellige planter her. Mange arter klarer seg selv, mens noen trenger hjelp fra våre medlemmer. Kontaktperson i TBF for Mule Varde er Charlotte Bakke, som har lagt ned et stort arbeid også der. Som nevnt fungerer

Mule Varde bra som samlingssted, men vi må være ekstremt nøye med å kontakte vaktmester på et tidlig tidspunkt, da han er en meget travel og opptatt person.

REVISOR

Revisor i TBF har også i år vært Oddveig Skifjell.

VALGKOMITE

Valgkomiteen har bestått av følgende personer: Lise Stokstad, Inger Johanne Vik og Rolf Ergon.

TAKK

Styret i TBF vil med dette takke for året som har gått. En takk til alle som har bidratt på hver sin måte til at foreningen kan ha sitt høye aktivitetsnivå og at den fungerer på beste måte. En spesiell takk til komiteene og turlederne for den innsats de har gjort, og til alle som med sin velvilje og sitt gode humør gjør foreningen til et godt sted å være, både på turer og møter. Vår forening er en trivelig forening. Vi vil også benytte anledningen til å takke for velvilje og støtte fra Porsgrunn kommune, GS-banken og våre trofaste annonsører.

For styret
Harald Stendalen

Telemarksavdelingen

Årsmelding 1997

Ved årsskiftet hadde avdelingen ca. 260 medlemmer.

Styret og komitéer 1997

Styret: Styremedlemmer : Charlotte Bakke, Esther Broch, Harald Stendalen, Lise Stokstad. Kasserer: Olaf Svendsen. Varamedlem: Målfrid S. Ergon. Turkomitéen: Harald Stendalen (leder), Roger Halvorsen, Kjell Thowsen. Listera-komité: Charlotte Bakke, Priscilla Hansen, Grete Stendalen. Flora-atlas: Petter Eriksen, Roger Halvorsen. Revisor: Oddveig Skifjeld. Valgkomité : Rolf Ergon, Lise Stokstad, Inger Johanne Vik.

Møter

I løpet av året er det avviklet 8 medlemsmøter:

25.oktober 1996: Årsmøte med bilder fra Thailand (Torbjørn Skifjeld).

11.november 1996: Plante-og dyreliv i Øst-Afrika (Anders Bjørnstad).

6.desember 1996: Julemøte med bilder fra sommerekskursjonen til Stord.

29.januar 1997: Sommerminner (ved foreningens medlemmer).

17.februar 1997: Om floraatlasarbeidet i Norge (Anders Danielsen).

19.mars 1997: Jeg velger meg.... (Roger Halvorsen, Tore Kjærø og Øyvind Skauli med bilder fra henholdsvis Estland, Kragerø-traktene og fjellet).

14.april 1997: Frøspredning med maur (Rolf Y. Berg).

24.september 1997: Urter (Anne Gundersen).

Foruten de ordinære medlemsmøtene har det vært avholdt 5 aktivitetsskvelder.

Siste år hadde foreningen to utgivelser av medlemsbladet Listera. Vi hadde også en utstilling stående fire uker i vårt faste møtelokale i slutten av -96. I løpet av "utesesongen" ble det arrangert 2 kveldsturer, 6 dagsturer, 1 weekend-tur pluss en ukeselekskursjon.

Ekskursjoner

8.mai: Oddane ved Nevlunghavn(Larvik).

Den opprinnelige planen var å botanisere i områdene ved Oddane fort, men det viste seg vanskelig å få tillatelse til dette. Turen ble istedet lagt mot Barkevik, like nord for Helgeroa. Vi startet ved Lerungen, og fulgte veien innover til Øygarden. Floraen inneholdt ingen overraskelser, men her var artsrikt. Vi noterte bl.a. vårerteknapp Lathyrus vernus og svarterteknapp L.niger. En liten flokk dro etterpå til Nevlunghavn for å se på krysningen mellom vanlig lerkespore og fingerlerkespore Corydalis pumila. På veien ut til Nevlunghavn stod også hybriden mellom jonsokblomst og krypjonsokblomst Ajuca pyramidalis x reptans.

14.mai: Spreneåsene ved Farris(Porsgrunn).

Ved enden av skogsbilveien i Bjønndalane la 12 personer i vei mot Nordkollen. Vi gikk gjennom granskog og hogstfelt med velkjent vårflora. I liene mot Nordkollen fantes noe uventet moskusurt Adoxa moschatellina.

25.mai: Frøvik-Snekkevik ved Kilsfjorden(Kragerø).

Turen hadde sitt utgangspunkt et stykke sørover på østsida av Kilsfjorden. Vi fulgte skogsveier og turstier opp på nordsida av Hestetjernknuten til Hestetjerna. Nedturen gikk på vestsida av Frøviktjern, så sør for dette til Frøvik. I starten på turen fant vi i ei varmekjær li svarterteknapp Lathyrus niger, og i dalsøkket nord for Hestetjernknuten pene bestander av skjellrot Lathraea squamaria. Så gikk vi helt til den sørligste bebyggelsen av Frøvik før det ble funnet noe av særlig interesse: blåmunke Jasione montana og vårbendel Spergula morisonii. Ved den gamle lystgården i Frøvik ble det søkt etter ballastplanter, uten resultat. Men marsfiol Viola odorata vokste her. Noen av følget dro deretter til Valberg i Kragerø. Her ble det framvist restene etter de nyoppdagede Viola suavis og hårfiol V. hirta, samt parkfrytle Luzula fosterii. Mye annet fint la vi også merke til, bl.a. alperips Ribes alpinum, rosetter av nattlys Oenothera sp., ormehode Echium vulgare og store mengder mursennep Diplotaxis muralis.

8.juni: Svenner fyr i Larviksfjorden.

30 deltakere fra fjern og nær hadde store forventninger til turen, som var lagt opp i samarbeid med Larvik lokallag. Noe av det første som møtte oss ved ilandstigningen på Svenner, var bendelløk Allium scorodoprasum, og oppe ved fyret sto mengder av kildeurt Montia fontana, en heller uvanlig art i Larvik kommune. På veg mot Nordbøgen, bukta som ligger på nordsida av holmen, fant vi mer bendelløk, hundetunge Cynoglossum officinalis, store eksemplarer av geitved Rhamnus catharticus og noen kjemper av begerhagtorn Crataegus rhipidophylla var. rhipidophylla. Ved Nordbøgen ble det funnet flere starrarter, bl.a. knortestarr Carex otrubae. En dro så nordover mot odden, rett øst for fyret, og underveis ble det registrert mye strandvortemelk Euphorbia palustris, noe strandkål Crambe maritima, saftmelde Suaeda maritima og en fin bestand med kronvikke Securigera varia. Lengst inne i den stille pollen fantes det rikelig med fastvokst japansk drivtang Sargassum mutica. Flere steder på holmen var det også sylarve Sagina subulata. Tilbake på fastlandet viste Trond Grøstad fram funn han hadde gjort. På Rakke ble vi forevist en ny forekomst av brokkurt Herniaria glabra, en starrforekomst av taglstarr Carex appropinquata og toppstarr C. paniculata, og noen storvokste eksemplarer av lundkarse Cardamine impatiens. På Risøya i Stavern ble vi vist en erteblomst som syntes å være sommerlupin Thermopsis montana, en liten bestand av strandkarse Lepidium latifolium og rikelig med krattssoleie Ranunculus polyanthemos, en art som ikke er av de vanligste på våre kanter.

13.-15.juni: Helgetur til Kviteseid.

Botaniseringen startet først på lørdagen. Turen gikk til området vest for Tveitgrendi. En del korallrot Corallorhiza trifida ble funnet i øvre del av bekkejuvet på østsida av Sundbarmåsen, mens et lite "godbeite" i skogen på tilbakevegen mot Tveitgrendi kunne by på blå rapp Poa glauca. Langs veien ned til Roeid var der store bestander av hvit gåseblom Anthemis arvensis, og ved bekken i Roeid fantes noen få tuer av junkerbregne Polystichum braunii. Den tidligere kjente lokaliteten av åkerbær Rubus arcticus ble oppsøkt, og en kunne konstatere at arten fortsatt hadde det utmerket.

konstatere at arten fortsatt hadde det utmerket.

Søndagen ble Ordalen nord for Brunkeberg besøkt. Vi kjørte opp ved Åmtveit, og så mye hvit gåseblom på bakkene langs vegen. Engene nedenfor Åmtveit gård inneholdt noen titalls eksemplarer av søstermarihand Dactylorhiza sambucina. Ellers var her lite av interesse, bortsett fra at vi lenger oppe i dalen så hvitsoleie Ranunculus platanifolius.

18.juni: Amurdokka(Skien).

Denne junikvelden møtte 13 opp på Åfosskåsa gård. Herfra gikk vi en kjerreveg inn til Amurdokka, og fortsatte til Masteflett. Våre mest interessante funn var myske Galium odoratum og vårmarihand Orchis mascula som vokste på åskammen vest for Amurdokka, samt moskusjordbær som det var en god del av i den nordre enden av Amurdokka.

28.juni-5.juli: Sommerekskursjon til Västgötaland.

26 deltakere var med på ukesekskursjonen. De fire første dagene hadde vi fast tilholdssted på Skara Vandrarhem, de tre siste bodde vi på vandrerhjemmet i Falköping. Harry Andersson var vår utmerkede botaniske guide på turene.

29.juni reiste vi først til Kallby og fant der melnøkleblom Primula farinosa, brunskjene Schoenus ferrugineus og myrflangre Epipactis palustris, så til Blomberg hvor vi la spesielt merke til lundfiol Viola reichenbachiana, lodnefiol Viola hirta, lundstarr Carex montana og klokkejuleroser Helleborus foetidus. Denne siste ble plantet inn i 1860, spredde seg i skogen, og har Blomberg som eneste voksested i Norden. Trolmen, et reservat med rikmyr, kunne by på mer myrflangre Epipactis palustris, flueblomst Ophrys insectifera og småmyrull Eriphorum gracile. I naturreservatet Munkengene studerte vi moser. Bl.a. så vi den meget sjeldne nurkblygmosen Seligeria pusilla, som vokser på hardt kalkfjell. Siste stopp denne dagen var ved Husaby kirke, der vi kunne beskue stolt Henrik Chenopodium bonus-henricus.

30.juni dro vi til området Østerplana hede, et "alvar" med en fantastisk artsrikdom. Honningblomst Herminium monorchis og gotlandsarve Arenaria gotica kunne vi notere oss her. To steder til ble besøkt denne dagen; stranda ved Hellekis hvor vi fant spørarve Myosoton aquaticum og mongolspringfrø Impatiens parviflora, samt Gubbelådan hvor det vokste krattvikke Vicia dumetorum og svenskemaure Galium suecicum.

1.juli fikk vi se dvergtistel Cirsium acaule ved Varnhem kloster og kirke, og i selve Varnhem åkermarimjelle Melampyrum arvensis. Et besøk ved Hornborgasjön gav funn av froskebitt Hydrocharis morsus-ranae og hestekjørvel Oenanthe aquatica. Sumpmarihand Dactylorhiza sphagnicola fant vi i Blengsmossen/Billingen ved Skövde.

2.juli stod til fri disposisjon. Mange dro tilbake til Østerplana, og kom over flere områder med storvokste orkidéer og en stor forekomst av kammarimjelle Melampyrum cristatum. Andre var ved Hornborgasjön, og der var mye fugler selv i en noe stille tid.

3.juli startet med en vandring til Mösseberg Kurort der vi observerte kåltistel Cirsium oleraceum og legepestrot Petasites hybridus. Neste stopp var i Ålleberg. Her fant vi bl.a. vanlig solrose Helianthemum nummularium, vingeflatbelg Lathyrus heterophyllus, stor gjeldkarve Pimpinella major og

mesterrot Peucedanum ostruthium. Et svært interessant museumsområde i Åsle Tå ble besøkt, innen vi kom til Lammevadskärret med mange spesielle arter, nevnes kan: voksmarihand Dactylhoriza incarnata ssp. ocroleuca, melnøkleblom Primula farinosa, myrflangre Epipactis palustris og flueblomst Ophrys insectifera. Ned bakkeskråningene i Skogartorpkärret renner kalkrikt vann ned fra berget, fullt av kullsyre som tas opp av enkelte moser, og kalken som felles ut danner "tufter". I nærheten fantes et stort felt med marisko Cypripedium calceolus og andre orkidéer som voksmarihand Dactylhoriza incarnata ssp. ochroleuca, duftspore Gymnadenia odoratissima og myrflangre Epipactis palustris. Brunskjene Schoenus ferrugineus kunne vi også notere oss her.

4.juli var vi innom mange steder. Av "nye" arter så vi i Sjöengen naturreservat myrsildre Saxifraga hirculus og saftstjerneblom Stellaria crassifolia ssp. paludosa, i Nolgården naturreservat fargemyske Asperula tinctoria og hvitmure Potentilla rupestris, i Skipakullen bakkekløver Trifolium montanum, dragehode Dracocephalum og fjærgras Stipa pennata (eneste voksested i Norden), i Etak ved Tidån hjortetrøst Eupatorium cannabinum og i Häggtorp myggblom Hammarbya paludosa og finnmarkspors Ledum palustre.

5.juli var avreisedag. En del av deltagerne besøkte Alphem Arboretum i Floby, og hadde stort utbytte av det.

10.august: Oterøy(Kragerø).

Turen startet ved Oterøy skole. Vi gikk først jordene mot Stavnes gård, opp stien til Svineryggen og ned, og langs stranden tilbake til skolen. 9 medlemmer var med på turen. Av planter vi så nevnes: tiggersoleie Ranunculus sceleratus, skjoldbærer Scutellaria galericulata, strandkjeks Ligusticum scoticum, engstorkenebb Geranium pratense og tusengylden Centaureum littorale.

24.august: Kilebygda(Skien).

Turen var lagt opp for at en skulle se på myrplanter. Men før vi begav oss ut på myrene gikk vi litt innover vegen sør for Rognsbru for å se på en bestand av stavklokke Campanula cervicaria. Turen fortsatte innover mot Høydalen. Ved et vann med mange partier med hengemyr var vi så heldige å finne ett eksemplar av myggblomst Hammarbya paludosa. På tilbakeveien tok vi en avstikker inn til Rørtjern der vi flytende på vannet fant gytjeblærerot Utricularia intermedia. En siste stopp hadde vi ved ei drenert myr, der vi nede i ei grøft fant kysttjønnaks Potamogeton polygonifolius.

14.september: Sopptur til Rennesund i Kilebygda(Skien).

13 turdeltakere startet opp fra parkeringsplassen rett i nærheten av demningen ved Kilevannet, og vi plukket sopp på begge sider av veien oppover mot Rønningen. Artsmessig var ikke turen av de store. Den lille bregnehetta Mycena pterigena var en av de mest spennende vi fant. En slørhatt Cortinarius med blårøde skiver klarte vi ikke å bestemme. Noen tok seg en ekstratur inn til Vassbotn ved Kilevannet, og fant der to fine eksemplarer av bråtestorkenebb Geranium bohemicum.